

Proa

CARLOTA GURT
Sola

CARLOTA GURT

SOLA

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: setembre del 2021

© Carlota Gurt Daví, 2021
Drets d'edició negociats a través d'Asterisc Agents

Aquesta novel·la ha comptat amb el suport del Departament de Cultura.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Drets exclusius d'aquesta edició:
Raval Edicions SLU, Proa
Diagonal, 662-664
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-897-2
DIPÒSIT LEGAL: B. 10.359-2021
Composició: Realització Planeta

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).
Tots els drets reservats.

ÍNDEX

ABRIL	13
MAIG	23
JUNY	129
JULIOL	205
AGOST	245
SETEMBRE	299
OCTUBRE	321
NOVEMBRE	371
<i>Agraïments</i>	381

Quan el camí s'ha endinsat al bosc, el vent m'ha començat a empènyer com si tingués pressa per fer-me arribar a la casa. He avançat sota una bogeria de núvols i fulles, flanquejada pels arbres sense ulls que m'havien vist néixer. Al retrovisor, només la gran polseguera que aixecava la meva màquina al seu pas. En aquest lloc, els cotxes són fàbriques de nebuloses que t'impedeixen veure el que vas deixant enrere i, amb cada sot, el món sencer trontolla.

A la fi, ha aparegut sobre el turonet, més petita i rònega del que recordava. Hauria volgut aparcar allà mateix i anar-hi corrents, amb els braços estesos, fins despullada, pujar descalça els quinze graons de pedra, però he vist la figura d'un home amb un gos sot espellifat esperant-me a dalt de l'escala i m'he hagut de guardar l'esperit bucòlic per a un altre moment.

Era el Manel, esclar.

Ha vingut cap a mi afanyant-se, tot somriures, amb l'animal al darrere, capcot, lligat amb un cordill.

Amb prou feines havia baixat del cotxe que ha arrencat a xerrar i ja no ha callat.

Eres bonica com un pèsol, reina, ha repetit dues o tres vegades amb la mirada perduda de qui fa una afirmació de molta volada. Després ha començat amb allò de si no el recordava i que no m'assemblava gota a la mare, que si ells dos eren tan amics de joves, discurs que ha puntuat amb tot de picades d'ullet. Quina una, ta mare!, ha exclamat, i tot seguit enriolant-se i imitant el gest de brandar una vareta màgica en l'aire ha afegit: zub-zub.

Era inevitable que tornant aquí em retrobés amb l'onomatopeia tràgica de la meva adolescència, l'onomatopeia que amb catorze anys em repetien mestres, companys, botiguers, després de veure per la tele ma mare anunciant el minipímer que vaig haver de suportar com un germà que s'emporta tots els elogis, l'onomatopeia dels seus superpoders per trinxar tot el que tocava amb un toc màgic, l'onomatopeia i el gest que poblaven grotescament els meus somnis al costat del pare mort feia poc.

Zub-zub, diu el Manel, i a mi em revé la solitud de totes dues, la mare i jo, tancades al piset d'Horta, amb el món sencer enganyat imaginant-me una mare in-existent armada amb una vareta i un somriure perenne que cantussejava a la cuina, igual com feia a l'anunci, i ho arreglava tot amb un dels seus zub-zubs. Però no. Al nostre menjador només brunzia aquell silenci que no sabíem com omplir. El minipímer també brunzia. I també ho esmicolava tot.

Però el Manel ha dit zub-zub, i jo, tal com ja feia amb catorze anys, i després també amb vint, amb trenta, com continuo fent vergonyosament amb quaranta, li he rigut la brometa.

Mentre pujàvem les escales, s'ha embrancat a fer filosofia de bar sobre la joventut i el temps que passa tan de pressa. Jo el seguia comptant els graons. Quinze graons, els mateixos que quan era petita. La realitat no es descompta.

Ha obert la porta, però ja ni me l'escoltava, que prou feina tenia jo a mirar: a fora, el safareig amb l'ai-xeta rovellada, la podridura de la fusta del porxet; a dins, les rajoles esquerdades, la catifa de polsim després del sostre, els interruptors de la llum, tan antics que em farà cosa tocar-los per por d'enrampar-me. I de fons, el Manel, sense aturador: «Hi estaràs bé aquí, ja ho veuràs». No sé si em fotia el pèl o ho pensa de debò.

M'ha donat infinitud d'instruccions que no podria reproduir ni que m'hi anés la vida: les finestres que cal obrir amb compte, el truc per encendre l'escalfador, com destravar el pany. No m'ha dit, però, què fer-ne dels records que reptaven per terres, sostres i parets, ni si serà millor alimentar-los o exterminar-los.

Tota l'estona, la Trufa ens seguia a un pam. Jo mirava de no pensar en les puces i les paparres que devia carretejar; cada vegada que la veia arrambant-se a la butaca, a les cortines, al llit —al llit!—, m'ho feia venir

bé per acostar-m'hi com qui no vol la cosa i apartar-la amb una coça discreta. Exhala una fortor canina que s'ha quedat impregnada en l'aire; ara ja és de nit i encara em sembla sentir-la, la tinc clavada a la pituitària.

Al cap de mitja hora, per fi m'ha deixat sola. Li he pagat els quatre primers mesos tal com havíem quedat. Ha obert el sobre i s'ha posat a comptar els bitllets amb cara de satisfacció. «No desconfio pas, però sempre és bo evitar malentesos, oi?», i tot seguit no s'ha pogut estar de recordar-me que si em feia bon preu era per la mare i per la relació que tenien i perquè la mare no l'hauria d'haver venut, el mas, que a qui se li acut, i etcètera. I que si necessitava res, que l'hi digués. Jo només assentia amb devoció de monja.

Aleshores m'ha mirat amb aquells dos ulls de balí que té i m'ha dit, «Tu no xerres gaire, eh?», i jo, amb cara de tòtila, m'he limitat a balbucejant uns sons sense sentit. Potser hauria d'haver marcat més el terreny, ara tinc la impressió que s'ha pensat que soc una toia.

M'ha allargat la mà, i hem fet l'encaixada de qui tanca un tracte important. I ell: «Encara tens les mateixes manetes de nina». Una nina, sí, però l'he enxampat diverses vegades mirant-me els pits a llambregades amb un somriure que no li cabia a la cara. Si ho explico al Guim, segur que em dirà que exagero, que sempre em penso que tots me'ls miren.

Però me'ls mirava.

Li he donat les gràcies per tot: m'ha semblat una mala idea fotre'm el propietari de cul el primer dia.

Ja baixava per l'escala, que encara s'ha girat i m'ha amenaçat que ens veuríem sovint perquè quan pastura les ovelles sol fer una parada a l'abeurador que hi ha al peu de la casa. Jo he assentit com un xaiet mentre barrinava maneres d'obturar l'abeurador, de carregar-me'l per no haver de veure'l gaire; per més amable que sigui, jo aquí he vingut a estar sola.

Ha marxat a peu, catxassut i garrell, cantussejant una havanera amb una veu de tenor desconcertantment agradable. *I em deia, quan siguis gran, no et fïis mai de la calma.* No li he vist per enlloc la famosa retirada al Rock Hudson de què em va parlar la mare.

És aleshores que m'he adonat que no hi havia cap més cotxe. El podria haver portat fins al poble; caminant es deu tardar una hora a arribar-hi, potser dues, mentre que en cotxe només són vint minuts, però no m'he vist amb cor de fer el trajecte amb ell al seient del copilot sense callar ni un segon. Seré mala puta. Pobre home, no m'ha fet cap mal i m'ha llogat el mas per quatre xavos, però jo no tenia la presència d'esperit necessària: l'estat en què he trobat el mas m'ha deixat una mica desmoralitzada. Me les pintava massa fresques. Des de Barcelona tot semblava fàcil.

Amb el vent fujetejant-me, he descarregat el cotxe i he deixat la meua vida empaquetada al distribuïdor formant una piràmide. M'he afanyat a repassar la casa per fer llista de tot el que necessitava, sobretot material de neteja, i a cada passa m'he hagut d'espolsar els records que se'm tiraven al damunt: la butaca del pare,

el quadre dels gira-sols, les formes vegetals del capçal de fusta.

No era el moment, ja hi haurà temps.

Al final he hagut de córrer perquè no em tanqués la botiga, a poble sempre van d'hora. Només entrar, a la paret del fons, l'anunci del minipímer emmarcat: la mare exercint de celebritat de Sorrius. L'Ajuntament podria iniciar el procés de canonització adduint com a prova el miracle del zub-zub; em cridarien per testificar que amb un sol gest era capaç de triturar-ho tot, i jo ho corroboraria.

Can Boronat és la típica botigueta que té de tot. I si no ho tenen, ja m'hi puc posar fulles; la Mercè, la botiguera, m'ha dit que a Sorrius no hi ha ni carnisseria ni farmàcia ni quiosc.

—La botiga, el bar i el mecànic, nena. Si necessites res més, hauràs de baixar a Vilamitja.

La Mercè em resulta familiar. Potser només és cosa del seu aspecte de pagesa universal: rubicunda, el somriure sempre a punt, amb la corpulència de qui s'excedeix en el consum de botifarres, els cabells rosos i ondulats en forma de casc i un pitram ideal per a nadons de pit i amants amb problemes freudians. La matrona russa. La gran dida. O potser em sona perquè el meu subconscient la recorda de quan jo era petita i corria pel poble, devia ser una d'aquelles noies que et donava caramels i et feia l'arri-arri-tatanet tant si vo-

lies com si no. No estic segura de si sap qui soc. No ha preguntat res ni ha començat amb la cantarella de mare i del mas. M'ho estimo més així.

Però just abans de marxar: «Tanco els dijous i els diumenges a la tarda, nena», com si sabés que no estic només de pas, i quan ja era a la porta, encara: «Demà al matí hi ha mercat a la plaça».

Quan m'he ficat al cotxe, el cel estava tot cobert de mamelles negres. Encara no havia sortit del poble que han començat a bombardejar-me amb unes gotes com ous de perdiu. S'esclafaven contra el vidre amb ràbia, a un ritme estrepitós, com si volguessin fer embogir els eixugaparabrises. M'he amorrat al vidre amb posat de iaia miop. Altre cop el camí que no s'acabava mai. Entre la metralla de la pluja, la concentració al volant i el sotragueig continuat, he arribat atordida.

En baixar del cotxe, m'ha semblat sentir un repic metàl·lic barrejant-se amb la remor del diluvi, i un corrent d'aire fred se m'ha embolicat als turmells com un braçalet romà. Aquí les tempestes són vives, no com quan es vessen estèrils sobre l'asfalt de la ciutat.

He pujat les escales de pedra de fora de dos en dos, però he quedat xopa igualment. Un cop a casa —a casa, dic!—, en lloc de notar l'escalfor acollidora de quan a fora el món s'acaba i tu ets a recer, m'hi he trobat una humitat desagradable. És una casa morta, l'hauré de ressuscitar.

Sort que el Manel ha tingut el detall de deixar-me una mica de llenya a la llar de foc. M'hi he barallat mitja hora però al final s'ha encès i m'hi he arraulit a la vora amb sensació de victòria.

Ara tot just he provat de trucar al Guim, que en tot el dia només li he enviat un missatget telegràfic, però resulta que no tinc cobertura en tota la casa.

Demà més.